

Flåtoverførte sygdomme

TBE og borrelia

Skovflåter kan overføre sygdomme som borrelia og TBE (tick-borne encephalitis). TBE kaldes centraleuropæisk hjernebetændelse på dansk. Skovflåten findes i tæt eller højt græs og i skovområder. I Danmark er der størst risiko for at blive bidt af en skovflåt i månederne fra maj til oktober.

Sådan kan flåtbid forebygges

Hvis man skal i skoven uden for stisystemerne eller gå i højt græs, anbefales det at have tøj på, som dækker huden (lange ærmer, lange bukser, stoppe bukseben ned i strømperne eller bruge gummistøvler). Myggebalsam med ingredienserne DEET eller picaridin kan også virke afskrækkende mod flåter, men kan ikke anvendes alene. Når man kommer hjem, bør man tjekke hele kroppen for flåter. Hos børn skal man særligt kigge i hovedbunden, håmgrænsen og bag ørerne.

Hvis flåten har bidt sig fast

Skovflåten skal fjernes så hurtigt som muligt. Brug en pincet, flåtfjerner eller neglene til at fjerne skovflåten. Tag fat så tæt på huden som muligt. Det gør ikke noget, hvis lidt af skovflåtens munddele eller hoved bliver siddende på huden.

TBE

Hvad: TBE skyldes en virus, som overføres inden for minutter efter flåtbid. Sygdommen kan ikke smitte mellem mennesker.

Hvor: Flåter med TBE findes primært på Bornholm og i Nordsjælland. Der er set enkelte tilfælde andre steder i Danmark.

Hvor mange om året: Ca. 5-12 kendte tilfælde.

Tid fra smitte til symptomer: 7-14 dage.

Symptomer: Sygdommen starter med influenzalig-nende symptomer, der varer nogle dage. 5-10% af smittede kan udvikle tegn på hjernebetændelse med hovedpine, feber og lammelser. De fleste kommer sig uden varige mén. Børn bliver sjældent alvorlig syge med TBE.

Behandling: Der er ingen behandling for TBE.

Vaccination: Der findes en vaccine for TBE. Der er ikke tilbud om gratis vaccination for bestemte befolkningsgrupper, da TBE er sjælden i Danmark. Du kan tale med din læge, hvis du overvejer, om vaccination kan være relevant for dig.

Borrelia

Hvad: Borrelia skyldes en bakterie, som overføres inde for et døgn efter flåtbid. Borrelia kan ikke smitte mellem mennesker.

Hvor: Flåter med borrelia findes over hele Danmark

Hvor mange om året: Det skønnes, at der er ca. 5.000 tilfælde med infektion i huden, og ca. 180 tilfælde med spredning til centralnervesystemet.

Tid fra smitte til symptomer: 3-30 dage.

Symptomer: Ved lokal infektion får man ofte et rødt og skarpt afgrænset udslæt, som kan ligne en ring rundt om det sted, hvor flåten har bidt. Udslættet vokser sig gradvist større. Hvis infektionen ikke behandles, kan den sprede sig til andre steder i kroppen og nervesystemet i løbet af uger til måneder. Symptomerne kan være uspecifikke: feber, muskelsmerter, hovedpine, ledsmerter, træthed. Der kan også komme lammelser eller påvirkning af hjertet.

Behandling: Antibiotika.

Vaccination: Der er ingen vaccine.